

Pressiteade

Luxembourg, 12. detsember 2019

Audiitorite sõnul ei põhine partnerriikidele antav ELi eelarvetoetus alati piisavalt asjakohastel ja usaldusväärsetel tulemusandmetel

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt ei ole ELi kasutatavad andmed, mille alusel partnerriikidele muutuva summaga maksetega eelarvetoetust antakse, alati piisavalt kindlad teadlike otsuste tegemiseks. Tulemusnäitajad ja nende sihtväärtused ei ole mõnikord asjakohased, mistõttu on raske hinnata, kas partnerriigid on reformide elluviimiseks kokkulepitud edusamme teinud. Audiitorite sõnul ei pruugi eelarvetoetuse maksete tegemist puudutavad otsused alati piisavalt põhjendatud olla.

EL kannab partnerriikidele igal aastal üle keskmiselt ca 1,7 miljardit eurot, eeldusel, et nad täidavad kokkulepitud maksetingimusi. Sellist liiki toetuse (eelarvetoetus) eesmärk on aidata ELi partneritel reforme ellu viia. Ligikaudu 44% eelarvetoetuse lepingutele tehtavatest ELi maksetest on „muutuva summaga maksed“, mida makstakse kindlaksmääratud tulemusnäitajatega seoses saavutatud tulemuste alusel. Seepärast hindasid audiitorid nende andmete asjakohasust ja usaldusväärsust, mida Euroopa Komisjon kasutas eelarvetoetuse muutuva summaga osade väljamaksmiseks.

„EL on maailma suurim eelarvetoetuse andja, et aidata partnerriike nende reformipüüdlustes ja ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Hannu Takkula. „Enne raha väljamaksmist peaks komisjon pöörama rohkem tähelepanu sellele, et tal oleksid õiged andmed, et teha kindlaks, kas on tehtud piisavaid edusamme.“

Audiitorid leidsid, et eelarvetoetuse väljamaksmiseks kasutatud näitajad olid kooskõlas partnerriikide valdkondlike strateegiatega ja neil oli üldiselt soovitud ergutav mõju. Need ei ole aga alati hästi kavandatud ja neid on liiga palju. Suurem osa neist keskendus lühiajalistele meetmetele, mitte pikaajalistele tulemustele. Pealegi ei võimaldanud ligikaudu kolmandik näitajatest tulemusi objektiivselt mõõta. Osa neist oli ebamääraselt määratletud ja ilma kvantifitseeritud eesmärkideta. Ülejäänutel ei olnud lähtealuseid või need olid ebaõiged. See

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

tekitas olukorra, kus nõutavad sihtväärtused olid madalamad kui enne ELi sekkumise algust. Üldiselt võimaldasid need puudused erinevaid tõlgendusi selle kohta, kas eesmärgid on saavutatud, mis võib seega kallutada väljamaksetaotluste analüüsi.

Audiitorid leidsid veel, et enamikul juhtudest ei teinud komisjon selgeid järeldusi partnerriikide suutlikkuse kohta esitada täpseid andmeid. Peamised audiitorite täheldatud probleemid on seotud tähtjaks saavutamata sihtväärtustega, tulemuste mõõtmisel aluseks võetud ebaõigete lähteväärtustega, ebaõigete või mittetäielike tõenditega näitajate saavutamise kohta ning olukorraga, kus sihtväärtusi ei ole üldse saavutatud.

Lisaks tegid audiitorid uuesti komisjoni hindamised eelarvetoetuse maksete aluseks olevate näitajate saavutamise kohta. Läbivaadatud muutuva summaga maksetest summas 234 miljonit eurot leiti lahknevusi 16,7 miljoni euro puhul: 13,3 miljonit eurot ei olnud piisavalt põhjendatud ning 3,4 miljonit eurot maksti välja, kuigi edusamme tegelikult ei tehtud. Lisaks juhivad audiitorid tähelepanu 26,3 miljoni euro ulatuses Moldovale tehtud maksetele, mis tehti ilma piisava dokumentatsioonita selle kohta, et demokraatia ja õigusriigi põhimõtetes on tehtud vajalikud parandused.

Oma leidude põhjal esitavad audiitorid Euroopa Komisjonile mitu soovitusi, eelkõige:

- parandada seda, kuidas hinnatakse riikide suutlikkust esitada usaldusväärseid tulemusandmeid;
- täpsustada eelarvetoetuses kasutatavate näitajate sõnastamist;
- suurendada tuleminäitajate kasutamist;
- täiustada eelarvetoetuse muutuva summaga maksete tegemiseks kasutatud tulemusandmete kontrolli.

Toimetajatele

Ajavahemikul 2014–2017 eraldas EL (oma eelarve ja Euroopa Arengufondi kaudu) ligikaudu 11% oma kahepoolse arenguabi eelarvest eelarvetoetusele. Liit andis 2017. aastal eelarvetoetust 90 riigile ja territooriumile kogusummas 1,8 miljardit eurot.

270 kehtiva eelarvetoetuse lepinguga eraldatud kogusumma on 12,7 miljardit eurot. Peamised toetatavad valdkonnad on haridus, põllumajandus ja maaelu areng, tervishoid ning energia. Partnerriigid koostavad muutuva summaga maksete väljamaksetaotlused. Seepärast on oluline, et komisjon saaks teha järeldusi esitatud andmete usaldusväärsuse kohta.

Eriaruanne nr 25/2019: „Eelarvetoetuse andmete kvaliteet: puudujäägid mõningates näitajates ja muutuva summaga maksete kontrollis“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles. Kontrollikoda on varem kommenteerinud ELi eelarvetoetust oma arvamustes kavandatud Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavate finantsreeglite ning naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi kohta; vt 2019. aasta veebruaris avaldatud [kokkuvõtte kontrollikoja märkustest](#).

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning ka teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa meie aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu.

Pressikontakt kõnealuse aruande jaoks

Vincent Bourgeois – E-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tel (+352) 4398 47 502 / Mobiil (+352) 691 551 502